

AİLELER İLKOKUL ÇOCUKLARINA ÖDEV YAPMA ALIŞKANLIĞINI NASIL KAZANDIRABİLİRLER?

İlkokullarda okulun ilk aylarında velilerin PDR servislerine başvurma nedeni çoğunlukla aynıdır. Çocuğunu ödevin basına oturtmakta zorlanan veli, oturduğunda da ödevi yaptırmakta sorun yaşar.

Çocuklar neden ödev yapmak istemez?

- Yazılarının kötü olduğunu düşündükleri için,
- Anne-baba tarafından yazıları eleştirildiği için,
- Ödevin tamamı gözlerine çok görüldüğü için,
- Nasıl yazacaklarını anlayamadıkları için,
- Ödevi neden yapmak zorunda olduklarını anlamadıkları için,
- Tekrar tekrar aynı yazıyı yazmayı anlamlı bulmadıkları için,
- Ödev yapma saatleri çatışmaya dönüştüğü için,
- Hazır olmadan ödev yapmaya zorlandığı için,
- Yalnız başlarına kalmaktan sıkıldıkları için,

Çocuğunuz saydığımız nedenler içinden hangilerinden rahatsız oluyorsa, o sorununa yönelik çözüm üretmek zorunda olduğumuz için nedenleri iyi saptamak gerekir.

Not: Bu yazı velilere yönelik olduğu için yazıda ödevin kalitesi (niteliği), öğrenciye uygunluğu, çekiciliği, ne amaçla verildiği, miktarı gibi okuldan kaynaklanan değişkenlerden bahsetmiyorum..

Çocuğunuz/siz yazısının kötü olduğunu düşünüyorsanız neler yapabilirsiniz?

- Çocuğa önce yazısı ile ilgili yardım isteyip istemediğini sorun.
- Hataları siz söylerseniz eleştirmiş olursunuz, ona söyletirsенiz öz değerlendirme yaptırmış olursunuz.
 - "k harfinin üst tarafı çizginin neresinde?"
 - "a harfinin yuvarlak kısmının büyüklüğü sence nasıl?"
- Siz iyi ya da kötü yazdığınızı söylemeyin.
- Yazdıkları içinden en iyisi olduğunu düşündüğü kelimeyi/harfi vs. ona buldurun.
- Neden iyi olduğunu düşündüğünü sorun, anlatamazsa ipucu verin.
 - "Görüyorum ki harf olması gerektiği gibi iki çizginin arasında, harflerin büyüklükleri aynı olmuş, kelimelerin hepsi çizginin üzerinde sıralanmış vb."
- Çocuğunuzun cesaretlendirin.
 - "Yazı yazarken acele etmeden, özenerek yazıyorsun."

Ödevin tamamı çocuğunuzun ürkütüyorsa ne yapabilirsiniz?

- Ödevi çocuğunuzun performansına uygun olacak kadar küçük parçalara ayırın.
- Sonuca değil sürece vurgu yapın böylece kontrolün kendisinde olduğunu hissetsin.

- “Önemli olan yazının çok güzel, çok düzgün olması değil, önemli olan elinden geleni yapman” diyerek onu hem rahatlatmış hem de cesaretlendirmiş olursunuz.

Çocuğunuz ödevini nasıl yapacağını anlayamamışsa nasıl yardımcı olabilirsiniz?

- Yazamadığı harfi, (varsa) yazı tahtasında, yoksa büyük bir kağıt üzerinde çalıştırın.
- Harfin yazımını parçalara ayırarak öğretin. e harfini öğretirken; önce üst çizgiye doğru çiz, sonra oradan alt çizgiye doğru bir yarım yuvarlak çiz...şeklinde.
- Hala yapamıyorsa kılavuz noktalar kullanın.

Ödevi neden yapmak zorunda olduklarını anlamamışlarsa ne yapabilirsiniz?

O an yapması gereken ödevin ne işe yarayacağını açıklayın. "Tekrar tekrar aynı şeyi yazmanın bir nedeni öğrenmeni sağlamak diğer nedeni ise bilek ve parmak kaslarının gelişmesine destek olmak" diyebilirsiniz.

Tekrar tekrar aynı yazıyı yazmak istemiyorlarsa ne yapabilirsiniz?

Eğer çocuk yazının nasıl yazılacağını anlamışsa ve birkaç tekrardan sonra artık yazmak istemiyorsa, ödevi bitirmesi için bir önceki maddede açıkladığım gibi bir açıklama yaparak ikna etmeye çalışabilirsiniz ama gerginlik pahasına ısrar etmeyin ve durum hakkında öğretmenine bilgi verin. Ortak bir strateji belirleyin.

Ödev yapma saatleri çatışmaya dönüşüyorsa ne yapabilirsiniz?

Herşeye rağmen ödevini tamamlamak istemiyorsa kesinlikle inatlaşmaya girmeyin. Aranızdaki ilişkinin zedelenmemesi çok daha önemli. Ödev yapmamanın sonuçlarını yaşaması için ödevini yapmadan okula gitmesine izin verin ve öğretmene durum hakkında bilgi verin.

Unutmayın çocukların dikkat süreleri yaşları +3dk.dır. Çocuğunuzun saatlerce ödev başında oturmak zorunda bırakmayın.

Yalnız kalmak istemiyorsa ne yapabilirsiniz?

- Yanında bulunun ancak ödevi onun adına yapmayın.
- Motive etmek için siz de kendi sayfanıza aynı ödevi yapabilirsiniz.
- Zamanla çocuğunuzun hazır hissetme durumuna göre yanında kalma sürenizi azaltabilirsiniz.

Çocuğunuz hazır olmadan ödev yapmak zorunda bırakmamak için ne yapabilirsiniz?

Gününü planlamasını öğretin. Çocuğunuzun isteklerine göre planı yapmasına fırsat verin.

Günlük plan yaparken sadece ödevin en sona bırakılmadığından emin olun, bu kadarı yeterlidir.

Henüz okuma yazma bilmeyen çocuklar da günlük plan yapabilir.

Genel Öneriler

- Ödevin yapıldığı saatte çocuğun dikkatini dağıtacak bir etken olmamasına özen gösterin.
- Yanlış yaptığı için çocuğa ödevini baştan sona yeniden yaptırmayın. Yanlış yazdığında sildirmeyin, yanına doğrusunu yazdırın.
- Masa başı ödevler için çocuğunuza uygun alanlar yaratın. Ayrı bir oda imkanı yoksa ona tahsis edebileceğiniz sessiz bir köşe yeterli olur.
- Korkutarak ya da rüşvet vererek nasıl bir çocuk yetiştirmiş olursunuz? Ödev yapması için ödül/ceza yöntemini kullanmayın. Günlük plan yöntemi ile ödevde oturma sorununu halledebilirsiniz. Ödevini yaparsan dışarıya çıkabilirsin, ödevini yaptıktan sonra TV seyredebilirsin gibi şartlar koymayın. Bu ödevi sadece daha itici yapar ve asıl istediğini elde etmek için asılması gereken bir engel olarak algılanmasına neden olur.